OSVĚDČENÉ POSTUPY PRO ZAJIŠTĚNÍ REGULÉRNOSTI TESTOVÁNÍ PRO NÁRODNÍ ORGANIZÁTORY EKONOMICKÉ OLYMPIÁDY

Obsah

Sdílené osvědčené postupy národních organizátorů 1
Doporučení pro učitele: osvědčené postupy pro účinný dozor 4
Opatření k zajištění regulérnosti v testovacím systému 5

Sdílené osvědčené postupy národních organizátorů

Následující postupy vycházejí z příspěvků národních organizátorů a jsou doplněny o poznatky z konzultací s odborníky na akademickou integritu. Odrážejí osvědčené přístupy, které se v jednotlivých zemích používají k předcházení podvádění, podpoře férovosti a posilování důvěry v průběh soutěže. Tyto příklady mají sloužit jako zdroj inspirace, který mohou organizátoři přizpůsobit a zavést podle svých místních potřeb a možností.

1. Administrativní a procesní kontroly

- **Testování ve škole pod dozorem**
  - Testy musí probíhat během oficiální výuky pod dozorem učitele nebo školního koordinátora. Školy předem hlásí termíny testování a odevzdání mimo schválená časová okna jsou diskvalifikována.
- **Jasná odpovědnost a pravidla**
  - Studenti dostávají jasné písemné i ústní pokyny k zakázanému chování, jako je podvádění, spolupráce a používání AI. Sankce za nekalé jednání zahrnují diskvalifikaci z aktuálního kola i z budoucích ročníků. V případě rozsáhlého porušování pravidel mohou být zneplatněny výsledky celé školy.
- **Ověřování totožnosti ve vyšších kolech**
  - Vyšší kola vyžadují kontrolu průkazu totožnosti nebo formální registraci, aby se zabránilo vydávání se za jinou osobu.
- **Centralizovaná vyšší kola**
  - Národní nebo krajská kola se konají na kontrolovaných místech, kde rozestupy mezi studenty a dozor ve zkušební místnosti snižují riziko podvádění.

2. Technická opatření k zajištění regulérnosti

- **Zabezpečení platformy**
  - Přístup k testu je omezen na stanovené časy, aby se omezily neoprávněné předčasné nebo pozdní pokusy.
- **Odhalování duplicit a anomálií**
  - Výsledky testů se kontrolují z hlediska opakovaných pokusů, duplicitních jmen nebo podezřelých časů odevzdání (například v noci nebo obecně mimo vyučovací dobu). Podezřelé vzorce odpovědí jsou označeny k prošetření.
- **Omezený přístup k elektronickým zařízením**
  - Studenti nesmějí mít během testu u sebe žádná elektronická zařízení kromě toho, na kterém test vyplňují, a kalkulačky. Mobilní telefony, chytré hodinky a další elektronika se před testem vybírají.

3. Opatření v oblasti dozoru

- **Dozor na místě**
  - Učitelé vykonávají dozor a někteří organizátoři vysílají členy svého týmu na namátkové návštěvy během školního kola.
- **Živý dálkový dozor**
  - Někteří organizátoři vyžadují, aby se školy během testování připojily k živé relaci přes Zoom, což umožňuje centralizovaný vizuální dohled.
- **Externí dozor**
  - Do vybraných škol jsou příležitostně vysíláni neutrální dobrovolníci jako nezávislí pozorovatelé, kteří ověřují regulérnost průběhu testování.

4. Odhalování a odrazování

- **Ověřování výsledků**
  - Studenti s podezřele vysokým skóre mohou být prověřeni v pozdějších ústních kolech. Velké rozdíly mezi koly vedou k dalšímu přezkoumání.
- **Analýza odevzdaných testů**
  - Podezřelá odevzdání, například s vysokým skóre za velmi krátkou dobu, se prošetřují. Prokázané podvádění vede k diskvalifikaci.

- **Hlášení nekalého jednání**
    - Školní koordinátoři jsou povinni hlásit podezření na podvádění a studenti přistižení při podvádění nebo jiné nedovolené činnosti (například padělání certifikátů) jsou ze soutěže diskvalifikováni.
- **Anonymní kanál pro oznámení**
    - Jednoduchý online formulář umožňuje studentům nebo učitelům důvěrně oznámit porušení pravidel národnímu organizátorovi.

5. Komunikace a školení

- **Vzdělávání koordinátorů**
    - Národní organizátoři poskytují podrobné pokyny a v některých případech i videonávody, které ukazují funkce systému a postupy dozoru.
- **Posilování nároků na poctivost**
    - Studenti i učitelé dostávají jasná sdělení o etice soutěže s důrazem na férovost a osobní odpovědnost.
- **Transparentnost důsledků**
    - Organizátoři zdůrazňují, že podvádění poškozuje jak důvěryhodnost školy, tak férovost národního výběru.

6. Strukturální opatření proti podvádění

- **Postup na základě kvót**
    - Do dalšího kola postupuje pevně stanovené procento nejlepších studentů z každé školy. To snižuje tlak na soutěžení mezi školami a motivuje koordinátory k férovému výběru v rámci školy.
- **Žádné testování bez dozoru**
    - Účast z domova je zakázána, pokud ji národní organizátor neschválí za přísně výjimečných okolností.
- **Kontrola konzistence výkonu**
    - Organizátoři sledují výkony napříč koly, aby se ujistili, že postupující studenti prokazují konzistentní úroveň schopností.

Doporučení pro učitele: osvědčené postupy pro účinný dozor

Níže uvádíme praktická doporučení pro učitele a školní koordinátory, která pomohou zajistit férový a bezpečný průběh testování ve školním kole. Stejná doporučení jsou uvedena také v Průvodci EO pro učitele, který národní organizátory žádáme přeložit a poskytnout učitelům.

- **Kontrolujte rozsazení a rozestupy:** Posaďte studenty pokud možno od sebe, abyste minimalizovali komunikaci nebo nahlížení na cizí obrazovku. Je-li to možné, rozsaďte je náhodně, aby kamarádi neseděli vedle sebe.

- **Před začátkem jasně sdělte pravidla:** Připomeňte studentům pravidla a důsledky jakéhokoli nekalého jednání.

- **Vyberte telefony a chytrá zařízení (pokud se nepoužívají k testování) a zakažte nepovolené pomůcky:** Požádejte studenty, aby své telefony, chytré hodinky a další elektronická zařízení odložili na určené místo, pokud nejsou pro test povolena. Ujistěte se, že studenti nemají ani jiné nepovolené pomůcky – například poznámky, tištěné materiály nebo učebnice.

- **Zajistěte čisté digitální prostředí:** Požádejte studenty, aby zavřeli všechny karty, aplikace a programy, které nesouvisejí s testem.

- **Důsledně sledujte místnost:** Pravidelně se procházejte a mějte neustále přehled o celé místnosti.

- **Zajistěte ticho a soustředění na test:** Dbejte na to, aby studenti pracovali samostatně a během testu spolu nekomunikovali.

- **Zaznamenejte veškeré nesrovnalosti:** Podezřelé chování, technické problémy nebo porušení pravidel nahlaste organizátorovi ihned po skončení testování.

Opatření k zajištění regulérnosti v testovacím systému

Testovací systém Ekonomické olympiády obsahuje několik vestavěných mechanismů, jejichž cílem je omezit příležitosti k podvádění a chránit regulérnost testování. Tato opatření na úrovni systému pomáhají od samého začátku vytvářet bezpečné testovací prostředí a zajišťují férové podmínky ve všech zúčastněných školách a zemích.

Poznámka: Všechny následující mechanismy proti podvádění jsou automaticky uplatněny u všech testů EO ve všech zemích. Výjimkou je dohled nad obrazovkou (Screen Proctoring), který v současnosti není podporován na mobilních telefonech, a nastavení časového okna dostupnosti testu. O obou rozhoduje každý národní organizátor podle vlastního uvážení.

- **Zakázané přepínání karet**
  - Zakázání přepínání karet brání účastníkům vyhledávat odpovědi přepnutím na jinou kartu nebo do jiného prohlížeče.
  - Pokud se účastník pokusí přepnout kartu, zobrazí se mu upozornění, aby karty nepřepínal, jinak bude test automaticky odevzdán. Zároveň se spustí desetisekundový odpočet.
  - Pokud se účastník nevrátí na kartu s testem před vypršením odpočtu, test se automaticky odevzdá.

- **Dohled nad obrazovkou (Screen Proctoring)**
  - Zapnutím dohledu můžete během testu sledovat činnost účastníků na obrazovce prostřednictvím sdílení obrazovky.
  - Jakmile účastníci odpoví na úvodní otázky před testem a kliknou na „Start“, jsou požádáni o povolení sdílet obrazovku. Test mohou vyplnit pouze tehdy, pokud toto povolení udělí.
  - Jakmile účastník test odevzdá, můžete v jeho přehledu zkontrolovat snímky obrazovky pořizované v pravidelných intervalech během testu a ověřit, zda nedošlo k podezřelé činnosti.
  - Toto opatření účinně odrazuje od podvádění, protože studenti se o podvádění pokoušejí mnohem méně, když vědí, že se jejich obrazovka zaznamenává.
  - **DŮLEŽITÉ UPOZORNĚNÍ: Dohled nad obrazovkou v současnosti není podporován na mobilních telefonech. Doporučujeme jej aktivovat pouze v zemích, kde žádní účastníci nebudou používat mobilní zařízení, protože aktivace tohoto nastavení znemožní přístup k testu z mobilních telefonů.**

- **Náhodné pořadí otázek**
  - Testy EO se obvykle píší ve třídě. Účastníci proto mohou sedět blízko sebe, takže je možné vidět na obrazovku jiného účastníka.
  - Náhodné pořadí otázek zajišťuje, že dva účastníci sedící vedle sebe nedostanou otázky ve stejném pořadí, a opisování odpovědí tak není možné.

- **Promíchané možnosti odpovědí**
  - Možnosti odpovědí u otázek s výběrem z více možností jsou promíchány, což účastníkům brání opisovat odpovědi a pokoušet se například vytvářet „klíče odpovědí“, které by předávali dalším studentům.
  - Například u stejné otázky může mít jeden účastník správnou odpověď na první pozici, zatímco jiný účastník ji bude mít na poslední.

- **Využití banky otázek**
  - Databáze otázek EO obsahuje velké množství otázek roztříděných podle ekonomických a finančních témat. Témata v rámci každé kategorie mají podobnou obtížnost.
  - Každý účastník dostane v testu jinou sadu otázek. Počet otázek z každé kategorie je pro všechny účastníky stejný, což zajišťuje podobnou obtížnost pro všechny a zároveň minimalizuje prostor pro nedovolenou spolupráci.

- **Zákaz kopírování a tisku**
  - Účastníci nemohou kopírovat a vkládat žádné otázky ani odpovědi.
  - To snižuje riziko úniku otázek nebo jejich zkopírování do internetového vyhledávače či na AI platformu.

- **Nastavení časového okna dostupnosti testu**
  - Nastavením konkrétních dat a časů dostupnosti testu zajistíte, že všichni test vyplní v předem stanoveném časovém rámci.
  - Obvykle se nastavuje na běžnou dobu výuky (například od 8:00 do 16:00), někteří organizátoři však v minulosti stanovili užší časové okno během dne, ve kterém mohly školy test EO absolvovat.
  - Toto nastavení snižuje riziko, že se účastníci pokusí otevřít test mimo vyučování – například doma večer. Pokud se pokusí otevřít test mimo nastavený časový rámec, zobrazí se jim zpráva, že test není v tuto chvíli dostupný.
  - Upozorňujeme, že tyto časy se nastavují v časovém pásmu GMT+0 (Londýn), nikoli v místním čase, a že při vlastní dostupnosti (Custom) je nutné časový rámec aktualizovat pro každý den testování. Podrobnosti najdete v Průvodci testovacím systémem.

- **Formát jedné otázky na stránku bez možnosti návratu**
  - Účastníci vidí vždy jen jednu otázku a nemají možnost vrátit se k otázkám, na které již odpověděli nebo je nechali bez odpovědi.
  - To omezuje možnosti spolupracovat, vyhledávat odpovědi během testu nebo na konci testu upravovat odpovědi na základě informací získaných mimo povolené testovací prostředí.

- **Nezobrazování správných odpovědí**
  - Správné odpovědi se účastníkům v žádném okamžiku nezobrazují.
  - To snižuje riziko úniku databáze otázek a také riziko, že účastníci prozradí otázky a odpovědi dalším účastníkům, kteří budou test psát později.

- **Sledování IP adres a čísel certifikátů**
  - Testovací systém zaznamenává IP adresy všech účastníků. Ukládají se také čísla uvedená na jednotlivých certifikátech.
  - Pokud vznikne podezření, že účastník vyplnil test z nepovoleného místa, například z domova místo ze školy, lze to ověřit kontrolou IP adresy.
  - Pokud vznikne podezření, že byl certifikát účastníka padělán, lze to snadno ověřit kontrolou čísla certifikátu.

- **Zobrazení pravidel po celou dobu testu**
  - Záhlaví testu s pravidly, které doporučujeme přeložit do vašeho jazyka, se všem účastníkům zobrazuje po celou dobu testu v horní části obrazovky.
  - Pravidla jsou tak transparentní a účastníci po celou dobu testu vidí, co je a co není povoleno.

Máte-li jakékoli dotazy nebo návrhy týkající se mechanismů proti podvádění, neváhejte nás kontaktovat na adrese testmaster@economicsolympiad.org.

Děkujeme vám za odhodlání dbát na férovost a akademickou poctivost v Ekonomické olympiádě. Uplatňováním těchto postupů a společným podporováním kultury poctivosti zajistíme, aby soutěž i nadále byla skutečnou oslavou zásluh, znalostí a studentských úspěchů.

- Váš tým Ekonomické olympiády